

Jöhít adasy / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Jöhít adasy / satiriki hekaýa JÖHIT ADASY

Üçünji ýadyma düşen ýer Ýahýa Kemalyň ylahy adalary boldy...

Ertesi irden ýolagçy katere münüp, ýola düşdüm. Keýpim şeýle bir kökdi welin, ýoluň uzaklygy, kateriň içiniň petişligi maňa hiç hili bildirmedi diýen ýaly...

Ahyryn uzakdan seleňläp adalaram göründi. Topraklary sagdyn adamyň ýüzi ýaly gyzarypjak duran, ganly-janly adalar. Sagda seretdim: on iki bolupdyr... Öz-özüme myrryldadym:

– Aç garna sümelge gözläp bolmaz... Ilki bir bulgur raki, bir tabak kelem salady we nepis omar nahary!

Oteliň mawy deňze uzaýan ýer zolagyna tarap ýöredim. Sagda daş-töweregi güle bürenip duran bir stol gözüme ildi... Şo tarapa ýöräp ugranymy gören garson ýolumy kesdi:

– Bagyşlaň, endim, ol stol Mişonaçi endiňki...

– Bolýa...

Garşysynda şoňa meňzeş başga bir stol bardy. Şoňa tarap yöneldim. Garson ýene garşyma dikildi:

– Pardon beýim, ol stol Mösyö Beharyňkydyr. Çep tarapda başga bir stola serenjam berilýärdi. Men oňa barmagymy çommaldyp görkezdim:

– Eýesi barmy?...

– Bar, beýim... Salamon endi...

Birdenkä aýdym aýdyp, şatlanyp duran jemende dagamaga durdy:

– Moiz... viyen isi!...*

– Perla... Keskö tü vö?...**

Garsonlar meniň duran ýerimi taşlap, olara tarap ýelk ýasadylar... Gapynyň agzynda, aýagy jygyldap duran bir stolda garbak-gurbak edip çykdy.

Awtoulaglar hatar-hatar bolup, jöhít maşgalalaryny daşayar...

Ýanymda adanyň garry rum dellaly: kireýne ýatar ýaly ýer gözleýäris.

Sagda arça pürlerine gömülen ak guşuň kellesi... Edil meniň

halaýan zadym-da...

– Bu neneň?

– Ol eýýäm tutuldy beýim.. Arça tüçjary Barzilaý tutdy!

Ýolumyza dowam edýäs... Seteran jaýlaryň ýokarsynda ýaşyl penjiresi gözyetime bakdyrylyp gurlan owadan jaý!..

– Erbet däl eken... Bahasy näden?

– Düýnjük satdym, müň üç ýüze... Kagyzçy Kohen ependi aldy...

Nizam köçesiniň ortasyndan barýas... Çepde üçburçluk bina gözüme kaklyşdy.

– Bu näme?.. Geçen ýyl ýokdy öýdýän...

– Hawa, şu ýyl bir baý jöhüt gurdurdy, beýim... Öňündäki goň meýdançada grammofoon çalynýar we jöhüt ýaşlar rumba oýnaýar...

Ýene ýolumyza dowam edýäs... Deňize uzaýan göm-gök öwrüp duran bagly-bakjaly kiçijik köşk. Çekine-çekine soradym:

– Bulam gitdimi?..

– Durarmy dagy... Geçen hepde eşik satýan Mösyö Žosef aldy!

Entäp-entäp, ahyryn Jami raýonynda töweregi daşdan örülen haýat bilen gurşalan harap bolup giden ýykan-ýumran çatma tapdyk. Dellal:

– Ynha – diýdi. – Size ylaýyk tüýs bolaýjak ajap ýer, arassa howasyndan dem alyp ýatmaly köşk... Biraz ýoly sowarak, biraz içersi harabarak, suwy azrak, toksuz diýmeseň, şonuň üçin nyrhynam az keseris. Maksadyňyz adanyň howasyndan dem almak dälmi, özi?

Agşam kater bilen Köprü gaýdyp gelyärkäm, öz ýanymdan şuny pikirlendim: «Bi jöhüt ildeşlerimize näçe minnetdar bolsagam az... Bize bolar ýaly gymmatbahaly ýer goýanoklar!..»

* Viens ici – fransuzça «Bäri gel»

** Qu'est-ce que tu veux – fransuzça «Näme gerek?»

Ýusuf Ziýa Ortajyň «Çimdik» romanyndan bölek.

«Akbaba» žurnaly, 10.05.1934 ý.

Terjime eden: Has TÜRKMEN. Satiriki hekaýalar